

Alba Sabaté recrea el món de la vellesa en el seu nou llibre
JENS SCHLUETER / AFP

“Tens una mà de lluna plena”, li va dir el Frederic a l'Antònia. “El Frederic tenia la sensació que se l'estimava com mai, i que s'estimava com mai totes i cadascuna de les ferides i punxades que aquells dits acumulaven des de feia tant de temps.”

Unes ferides i punxades que van caient lentament, tant en silencis com en accions i retrets, en tot el relat que ha bastit Alba Sabaté a *Aniversari*. Ferides i punxades per les dues bandes, acumulades en gairebé mig segle de vida comuna, que es veuen tendrament superades per les mirades, expressions i amorettes que van deixant anar un a l'altre en tota la narració. Com per compensar el dolor. Una història que destil·la una aura de placidesa, comprensió i sentiment que va generant una atmosfera de tendresa i sensibilitat en l'ànima lectora.

L'Antònia i el Frederic són un matrimoni barceloní de tota la vida que sobreviuen la seva jubilació en una caseta amb jardí afegit del barri de Gràcia de Barcelona, el seu món de sempre. Després de regentar una botiga prop

La bellesa de la vellesa

de casa durant quaranta-dos anys i traspasar-la a uns pakistanesos, ara s'agafen a la roda del temps amb la rutina del no saber mai què fer de nou. Una habitud que sempre sol tenir sortida amb els records dels àlbums de fotos mentals incrustats en el passat, ben reflectits en el seu jardinet, on floreixen les joioses roses de la seva vida sostingudes per espines punxants que tant els han angoixat. Especialment ara, que la seva filla, que viu a Londres, els farà avis. Un esdeveniment emocionant que els mourà a recordar més la pèrdua d'un ésser estimat fa gairebé quaranta anys que porten clavats en la seva ànima.

Una història amb poques paraules, descripcions emotives, retrets amorosos, remordiments i reconciliacions. Un balanç d'una vida sentimental potent per la seva senzillesa, escrit amb tendresa, sense un bri de cursileria. Un relat emotiu, on cada acció o mot descriu sentiments profunds, els que donen sentit a cada instant que marca el rlotge de la vida.

El llenguatge, sempre el llenguatge, el mot ben triat, la frase curta que ho diu tot, el que es veu, el que se sent, el que es tasta, el que s'olora, el que es toca en el moment oportú, és el moll de l'os d'un llibre que ens apropa al sentit de la decrepitud humana. És un mèrit, per Alba Sabaté, descriure la bellesa de la vellesa amb la paraula oportuna, el ritme adient i els sentiments incrustats.

Aquesta novel·la, que ja va rebre el seu reconeixement amb el Premi Marian Vayreda 2013, referma la trajectòria literària d'Alba Sabaté (Manresa, 1962), que ja va despuntar amb les novel·les *La frontera de la llum* (1994) *Paradisos d'aigua* (2005) i *Cançó de setembre* (2012). *

ANIVERSARI
Alba Sabaté
Premi Marian Vayreda
Editorial: Empúries
Barcelona, 2014
Pàgines: 268
Preu: 17 euros

No es torna mai

Entrem a la Sènia al primer capítol de *L'horitzó primer*. Acompanyem dos personatges amb el mateix nom. Joan Todó, l'escriptor; Joan Todó, el protagonista. Potser l'escriptor no hagi acabat d'anar-se'n mai. El protagonista hi torna passats 18 anys. Anava a la Sènia de tant en tant. Ara hi arriba sabent que s'hi instal·la i sabent que ha de fer el pregó de “les festes majors” d'enguany, gràcies a un llibre que va fer el Todó escriptor. Veritat o ficció, a la Sènia tot es multiplica: les festes, els llibres, els personatges... Però a *L'horitzó primer* el que es multiplica més és el poble. Hi ha la Sènia de Joan Todó i la dels altres perquè aquest llibre oscil·la del particular-col·lectiu al particular-personal. I

també hi ha la Sènia d'ara. I la històrica i la mítica i la del record.

L'horitzó primer fa pensar en Josep Pla. Però molt més, en el Gaziell d'*Una vila del vuit-cents* i de *Sant Feliu de la Costa Brava*, que potser Todó no ha llegit. I també, en *Benissanet*, *L'edat d'or* o *Gent de la Ribera d'Ebre*, d'Artur Bladé. Però Bladé és un cronista impecable. Todó és un novel·lista que ha escrit també poesia. És per això que fabula. Va publicar una primera versió d'aquests escrits a l'*Avenç*. Hi trobem personatges literaris com l'Antoni de Montpalau, de Joan Perucho, o històrics com el general Cabrera o com la

Pastora. Potser no acabi de ser prou convincent que l'escriptor Joan Todó quasi s'esvaeixi, mentre que el personatge Todó continuï recuperant, i adaptant-se o no, i retrobant o no retrobant la Sènia.

Com sempre, un paradís perdut

No hi ha llibre sobre un retorn que no sigui un llibre impossible. I sobre el pas del temps. Sí, ni la Sènia, ni nosaltres ja no som el que érem. I tampoc no hem acabat de ser el que ens pensàvem que seríem. Un escriptor amb poques expectatives de professionalitzar-se. Ara que el paradís és, com sempre, un paradís perdut. A *L'horitzó primer*, el Todó personatge s'encamina cap a la quarantena. *

L'HORIZÓ PRIMER
Joan Todó
Editorial: L'Avenç
Barcelona, 2013
Pàgines: 183
Preu: 18 euros